

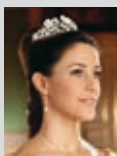

FOKUS PÅ AUTISME

- Leder – Konferencer, kurser, medlemsaktiviteter og rådgivning er vejen frem..... | 2 |
- Pigen med en 1 ud af 100-hjerne..... | 10 |
- *Boganmeldelse:*
Vejen videre – når dit barn har autisme..... | 13 |
- *Socialrådgiveren:*
Ledsagelse – udvidet personkreds for børn..... | 14 |
- Lassefonden og Hanne H. Rasmussen uddeler legater..... | 15 |
- Se, hvad der sker i din kredsforening..... | 19 |
- *Bagsidetanker*
Vejen videre..... | 24 |

*Autisme opdages ofte senere hos piger end drenge, fordi pigerne bedre kan skjule deres vanskeligheder. Landsforeningen overtager kurser om piger med autisme fra Socialstyrelsen.
Side 10*

TEMA:
Søgelys på specialtilbud
Det gode liv på Idavang – side 4

Hendes Kongelige Højhed
Prinsesse Marie er protektor
for Landsforeningen Autisme.

Kolofon

Medlemsbladet udgives af
Landsforeningen Autisme.

Ansvarshavende redaktør:

Morten Carlsson,
formand@autismeforening.dk

Redaktionsudvalg:

Elisabeth Sandell, Morten Carlsson
og Annette Lund Dreyer

Layout: Annette Lund Dreyer

Tryk: Als Offset ApS

Oplag: 8.000 stk.

ISSN: 2245-3423

Indlæg, kommentarer, bidrag mv. bedes
sendt til redaktion@autismeforening.dk

Bladet sendes gratis til Landsforeningen
Autismes medlemmer.

Kommende udgivelser

- **Nr. 5-2012 udkommer i uge 22**
Deadline for bidrag og annoncer er
tirsdag den 24. april 2012.
- **Nr. 6-2012 udkommer i uge 26**
Deadline for bidrag og annoncer er
tirsdag den 30. maj 2012.
- **Nr. 7-2012 udkommer i uge 36**
Deadline for bidrag og annoncer er
tirsdag den 14. august 2012.
- **Nr. 8-2012 udkommer i uge 43**
Deadline for bidrag og annoncer er
tirsdag den 11. september 2012.
- **Nr. 9-2012 udkommer i uge 50**
Deadline for bidrag og annoncer er
tirsdag den 23. oktober 2012.
- **SIKON programmet for 2013**
udkommer i uge 48

Annoncering

Det er kun Landsforeningen Autismes
egne virksomheder og institutioner, som
kan annoncere i medlemsbladet.

Pris for ½-sides annoncer

leveret i færdigt layout..... 1.000 kr.
pr. nummer
170 x 112,5 mm + 3 mm til beskæring

Pris for 1-sides annoncer

leveret i færdigt layout..... 2.000 kr.
pr. nummer
170 x 225 mm + 3 mm til beskæring

Rabat

Ved samtidig bestilling af mindst
3 annoncer i samme kalenderår gives 10%
rabat på ovenstående priser.

*Bearbejdning, opsætning og layout kan
leveres efter regning.*

Konferencer, kurser, medlemsaktiviteter og rådgivning er vejen frem

| Morten Carlsson, formand LA |

Når dette blad udkommer, står vi ved indgangen til den 24. nationale autisemekonference i Odense. Igen vil ca. 1000 deltagere, fordelt ligeligt mellem pårørende og fagfolk, mødes for at lære, dele viden og erfaringer, debattere og skabe uvurderlige netværk.

Selv om der spares overalt på efteruddannelse (fagfolk) og bevillinger til pårørende, lykkes det os at samle rigtig mange, som forhåbentlig kommer hjem opfyldt med nye kræfter og ideer. Vigtigheden og værdien af dette arrangement og af vores kurser for forældre og søskende kan og må ikke undervurderes.

Nuvel, nogle af de såkaldte regnedrenge i de kommunale forvaltninger vil være uforstående og imod. For dem handler det om kolde kalkuler, bundlinjer og nidkære besparelser. Fornuftige mennesker i dette land ved til gengæld, at uddannelse og viden er en af grundstenene i vort moderne demokratiske velfærdssamfund.

På samme måde glædes rigtig mange medlemmer ved de lokale medlemsaktiviteter. Medlemsmøder, kurser, netværk, grillaftener, messer og mange flere typer aktiviteter giver os ikke kun fornemmelse for sammenhold og fælles udgangs-

punkt, men også troen på, at arbejdet for at forbedre forholdene for mennesker med autisme virkelig nytter. Et godt eksempel er arrangementerne omkring FNs internationale »Autism Awareness Day« den 2. april.

Centralt i Landsforeningen arbejder vi med beskæftigelseskonference til efteråret, udbygning af vores bisidderkurser, et politikerkursus for tillidsrepræsentanter, forskerkonference m.v.

På Landsforeningens initiativ er organisationerne i Danske Handicaporganisationer DH i gang med forberedelserne til WE CARE – Fagfestival for Handicappede – som afholdes for første gang i april 2013. Her er det meningen ikke kun at fremhæve og »brande« handicappedes mærkesager, men også i 3 dage at kunne mødes på tværs af vores interesser og daglige udfordringer.

En væsentlig del af vores tilbud til medlemmerne er vores rådgivning. Antallet af henvendelser til socialrådgivningen er stigende, og vi har derudover i begrænset omfang juridisk rådgivning.

Rigtig mange medlemmer efterspørger psykologisk rådgivning og vores mulighed for at henvise til relevante rådgivere, som vi kan anbefale. Et væsentligt krav her er adgangen til at få en aftale inden for en overskuelig tid. Alt for mange steder er der håbløs lang ventetid, og hjælpen kommer derfor for sent eller aldrig.

Det vil vi gerne råde bod på, og derfor arbejder Landsforeningen på at skabe et samarbejde med en række dygtige psykologer og andre fagfolk for at skabe et netværk målrettet autismeområdet.

Landsforeningen har i forvejen et godt samarbejde med en række fagfolk og institutioner. Det vil vi udbygge, samtidig med at vi i fremtiden vil gå ind i driften af de nødvendige uddannelses-, bo- og beskæftigelsestilbud.

Som pårørende har vi en række naturlige kompetencer, og sammen med de rette fagfolk kan vi fortsat udvikle muligheder og tilbud.

Landsforeningen Autismes ferietur til Malta

15. - 22. september 2012

Landsforeningen Autisme arrangerer også i 2012 en ferietur til Malta med FolkeFerie.dk som teknisk arrangør.

Ferieugen byder på et spækket aktivitetsprogram, som bliver planlagt med hensynstagen til deltagerens alder og funktionsniveau.

Vil du vide mere om turen?

Yderligere oplysninger samt tilmeldingsskema kan fås hos Elisabeth Sandell, tlf. 31 20 16 95, eller es@autismeforening.dk.

FolkeFerie.dk

Søgelys på specialtilbud

Specialiserede miljøer giver mange børn, unge og voksne med autisme de rigtige betingelser for udvikling og livskvalitet. Her kan de gå i børnehave, skole, fritidsordning, uddanne sig, få beskæftigelse eller bo efter deres helt særlige behov.

Autismebladet bringer en artikelserie om landets meget forskelligartede specialtilbud. Hvad kan de, hvad vil de, og hvordan ser fremtiden ud for tilbuddene og dermed for en stor gruppe mennesker med Autisme Spektrum Forstyrrelser?

Det gode liv på Idavang

Dag- og døgntilbuddet Idavang i Skive rummer både svagt og højt fungerende mennesker med autisme. Det kan sagtens lade sig gøre, når man har bygninger nok.

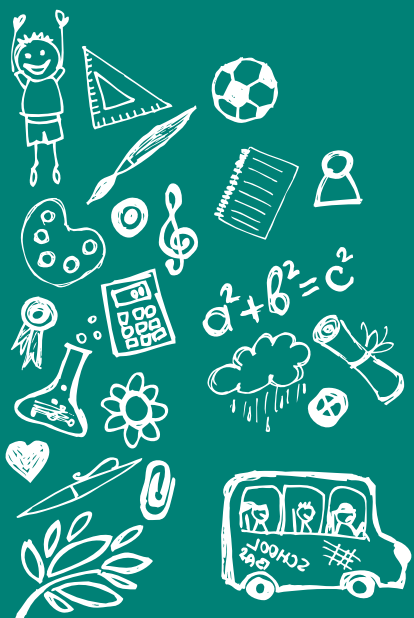
| Tekst og foto af journalist Eva Isager |

Kasper på 18 år står bøjet ind over en plade med pølsehorn og er omhyggeligt ved at give dem den allersidste finish med en pensel og en gang pisket æg, inden de skal i ovnen. Kasper har infantil autisme, og indsatsen i køkkenet er led i hans særligt tilrettelagte uddannelse, STU.

STU'en foregår på Skive Kommunes tilbud Idavang. Herude i et industri kvarter syd for byens centrum har han og ca. 70 andre unge og voksne deres daglige gang. De fleste har forstyrrelser inden for autismspektret og nogle få ADHD eller alvorlige sindslidelser. De arbejder, bliver beskæftiget eller uddanner sig alt efter styrker og interesser.

Idavangs palet af dagtilbud er omfattende. Lige så omfattende som gruppen af brugere, for hvad der er godt for den ene, dur ikke nødvendigvis til den anden. Så samtidig med, at Kasper holder tungen lige i munden i køkkenet, kører en anden byen tynd med bybus for at træne den form for transport. Andre igen bliver undervist i engelsk eller it eller er i gang i et kreativt værksted.

Kasper Kjeldsen er meget omhyggelig, mens han bager pølsehorn i køkkenet på Idavang som led i sin STU. ►

En lille gruppe unge sidder dybt koncentreret ved computere og spiller spil eller tegner nøjagtige kopier af et af tidens største hits i ungdomsmiljøet, de japanske manga-tegneserier.

På arbejde ude og inde

Udenfor i det blege forårslys er en gruppe på relativt hårdt fysisk arbejde i haven og i skoven, mens en gruppe, som har det bedst med et overskueligt arbejde inden døre, nærmer sig frokostpausen på Idavangs egen lille virksomhed, Fabrikken. Her er brugerne blandt meget andet ved at fremstille fasanbure, kløve brænde og sætte labels på små plastikposer til hovedsageligt lokale arbejdsgivere.

Hvis Autismebladet var kommet en anden dag, kunne vi have mødt en gruppe, som får social træning og lærer at *smalltalke* eller at spørge på stationen om prisen på en billet til Århus. Vi kunne også have sagt hej til brugerne af Idavangs klub. De mødes og hygger sig en dag om ugen og tager nogle gange på udflugter eller i biografen.

Jeres brugere er vidt forskellige, nogle er svagt fungerende, andre er højt fungerende. Hvordan kan I rumme en så varieret gruppe under samme tag?

»Jamen, det gør vi heller ikke«, siger afdelingsleder Anne Marie Christensen. »Idavang holder til i flere forskellige huse og pavilloner

| fortsættes på næste side |

tæt på hinanden, så vi har mulighed for at dele brugerne op. Det er klart, at de velfungerende, f.eks. med Aspergers syndrom, kan have svært ved at identificere sig med de andre, og de, der arbejder på Fabrikken, ville ikke vide, hvad de skulle stille op med en computer. Men de befinder sig som regel i hvert sit hus eller i hver sin ende af et hus, og hver eneste bruger har sin egen dagsplan. Vi tager udgangspunkt i, hvad vedkommende selv har lyst til og behov for«.

Hjælp til at stå op

Hvad har Idavangs brugere til fælles?

»Vores målgruppe har gavn af den strukturerede tilgang, som vi benytter os af. Det gælder både for mennesker med autisme og med ADHD. En af brugerne med ADHD er i den gruppe, som arbejder i skoven året rundt, og som har masser af struktur. Han har det fint der. TEACCH-principperne er udbredt i vores dagligdag, blandt andet i form af pikto-grammer og billeder i brugernes dagsplaner. Det overskuelige og forudsigelige miljø giver brugerne ro og mulighed for at udvikle sig«.

»Brugerne trives med vores tilbud, og derfor har vi heller ikke ændret så meget på dem gennem tiden. De er også glade for vores ud-

▼ *Pædagog Henning Skovbjerg (i midten) er ved at undervise en af Idavangs brugere, Kim Larsen, og ergoterapeut Tina Kallestrup i brugen af gps til et løb.*

bredte brug af idræt. Tre dage om ugen har vi obligatorisk morgenmotion, og man vælger selv, om man vil gå, cykle eller løbe. Vi laver individuelle planer for motion, og brugerne kan blandt andet vælge mellem taekwondo, boldspil og styrketræning. Motion giver dem mere ro, og det kan de godt selv mærke«.

Under Idavangs vinger er også ca. 55 personer med ADHD og autisme, som får støtte i eget hjem. Nogle skal bare have hjælp til at få posten åbnet, andre skal have mere intensiv botræning og måske hjælp til at komme op om morgenen. Nogle af dem, der får støtte i eget hjem, har ægtefælle og børn, og

Idavang har også et kærestepar, hvor begge parter dagligt kommer på stedet. De bor på hvert sit botilbud, men har brug for megen støtte for at få dagligdagen til at fungere, også med hinanden.

De yngste på Idavang er 17, de ældste tæt på 50. Hvordan ser fremtiden ud for den ældre gruppe, skal de en dag holde op med at komme her?

»Vi har ingen øvre aldersgrænse, men skal til at overveje tilbuddene til de ældste. Vi har

| fortsættes på næste side |

▼ Mike Juelshede ordner haven på Idavang sammen med ergoterapeut Solvejg Stausholm.

ingen erfaringer med dem over 50, og Idavang er heller ikke indrettet specielt til dem, men de skal selvfølgelig stadig have noget at stå op til om morgenen. Foreløbig arbejder den ældre gruppe som hidtil på Idavang, og hvis de bliver trætte, kan de altid få et hvil«.

Synlig rengøring

Mens vi spiser frokost i Idavangs kantine, kommer en af Anne Marie Christensens kolleger, en administrativ medarbejder, bærende på en støvsuger gennem kantine.

Hvorfor bærer din kollega rundt på en støvsuger?

»Vi er selv med til at gøre rent, det er jeg også. Vi er igennem sparerunder både i år og næste år, og vi vil hellere selv gøre rent og være chauffører end fyre medarbejdere. Jeg er nu ikke nervøs for Idavangs fremtid, for ganske vist er tilgangen til vores dagtilbud faldet lidt, men til gengæld har vi fået et veludviklet STU-tilbud for den svagt fungerende gruppe. De unge har mulighed for at blive her efter endt uddannelse, fordi de ikke skal fortsætte med uddannelse eller job uden for huset. Så vi er selvforsynende med unge. Uden STU havde vi nok måttet afskedige medarbejdere«.

▼ Nogle af de svagt fungerende brugere på Idavang går hver dag på arbejde i stedets egen virksomhed, Fabrikken. Her er der hængt ugeskemaer op for hver enkelt.

Hvad synes du, samfundet skal med et tilbud som Idavang?

»Vores force er at kigge på den enkelte bruger og se, hvad der skal til, for at vedkommende får et godt liv. Vi tager individuelle hensyn og lærer dem så vidt muligt at acceptere deres handicap og kompensere for det.«

Og så fortæller Anne Marie Christensen en solstrålehistorie om en gruppe unge brugere, som mødes til fredagsøl hjemme hos hinanden på skift. De skal have lidt støtte til at klare indkøb og følge reglerne for samværet. Men det, der tæller, er, at den forudgående sociale træning har fungeret, og at de unge nu er i stand til at hygge sig sammen.

▼ *Det larmer en del, når Michael Poulsen borer huller i billedrammer, så afdelingsleder Anne Marie Christensen kigger ikke på så længe.*

Fakta om Idavang

Idavang er et dag- og døgntilbud i Skive for ca. 120 unge og voksne og med 65 medarbejdere. Stedet er grundlagt i 1990 på initiativ af psykolog Lene Metner. I dag ledes stedet af Vagn Pedersen. Tilbuddet blev oprindeligt drevet af Viborg Amt, siden af Region Midt og fra 2010 af Skive Kommune.

I de første år var målgruppen kun svagt fungerende personer med Autisme Spektrum Forstyrrelser, men i dag er gruppen bredere, inklusiv personer med Aspergers syndrom og ADHD. Idavang har forskelligartede tilbud om beskæftigelse samt pædagogiske aktiviteter og træning.

Fra 2010 tilbydes også Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) til den svagt fungerende gruppe. Idavang udsluser nogle brugere til skånejob på det almindelige arbejdsmarked.

Døgntilbuddet består i bostøtte til personer med ADHD og autisme i eget hjem.

www.idavang.dk

Pigen med en 1 ud af 100-hjerne

»Se på det hele menneske, ikke på diagnosen, når I vil hjælpe pigen med autisme«, lyder opfordringen fra psykolog Kirsten Callesen til forældre og fagfolk.

| Af journalist Eva Isager |

Pigen med autisme ser ud til at lege fint med de andre piger i skolegården, men i virkeligheden er det altid hende, som står og holder

sjippetovet. Når hun tilsyneladende snakker venindesnak, er sandheden, at hun mest sidder og kigger på de andre, og mange dage vil hun hellere blive hjemme end gå i skole.

Fremtoningen hos piger med autisme er som regel mere stilfærdig end hos drenge med autisme. I mange tilfælde virker de som alle andre piger, lige indtil filmen en dag knækker for dem, måske ved skolestarten eller senest i 12-13 års alderen. Ofte bliver forældre og skole opmærksom på pigerne, fordi de har depression, angst eller mangler motivation.

På Socialstyrelsens kursus for forældre og fagfolk i København den 7.-8. marts om piger med autisme underviste psykolog Kirsten Callesen fra Psykologisk Ressource Center. Kirsten Callesen rådgiver til dagligt forældre til nydiagnosticerede børn og har samtaler med børnene. Hun forklarede tilhørerne, at Autisme Spektrum Forstyrrelser ofte bliver opdaget senere hos piger end drenge, fordi pigerne bedre kan skjule deres sociale og kommunikative vanskeligheder.

Stress af sociale udfordringer

»Pigerne har empati i højere grad end drengene, og de laver opskrifter på social adfærd, for eksempel på hvordan man får venner. Men i længden kommer de til kort over for de sociale spilleregler. Hvordan fandt de andre fra klassen for eksempel ud af at mødes i centret? Den slags ting prøver de hele tiden

forgæves at forstå. De føler sig forkerte og anderledes og ender med at blive ensomme, udtrættede og stressede», sagde Kirsten Callesen til de 80 tilstedeværende, de fleste fagfolk.

Det er Kirsten Callesens erfaring, at forældre ofte er meget beskyttende over for deres døtre med autisme, og at typisk mødre fungerer som talerør for dem.

»Det er et faresignal, hvis man som forældre tænker, at nu er hun for meget på værelset, for ked af det, for meget hjemme fra skole. Vær i det hele taget på vagt, hvis I bruger ordet »for«. Men målet for jer som forældre skal først og fremmest være, at I forstår, hvorfor pigens gør, som hun gør. Hvad er det, som er svært, og hvad styrer hende? Opklar for eksempel, hvorfor hun siger nej til noget, hun egentlig gerne vil? Bagefter kan I forsøge at motivere hende til at bruge strategier, som gør hende i stand til at få et bedre voksenliv. Undgå at presse og stress«.«

»Uanset om pigens er normalt begavet eller ej, er det vigtigste at se på det hele menneske og på, hvordan hun fremtræder.«

Tegn en hjerne

Lær nogle teknikker, som støtter pigens, råder Kirsten Callesen forældre og fagfolk. Sæt jer ned med hende, og tegn eller visualiser hjernens opbygning så konkret og logisk, at hun forstår de kemiske reaktioner og indvirkningen på hendes krop, hvis hun for eksempel altid går for sent i seng.

Sig til hende, at hun har en 1 ud af 100-hjerne (Autisme Spektrum Forstyrrelser forekommer hos omkring 1 procent af befolkningen, red.). Og lær pigens om betydningen af sund kost og motion. I perioder, hvor pigens har det særlig hårdt, er det ekstra vigtigt at tænke

i overskuelighed og rutiner og i at mindske kravene.

Deltagelse i aktiviteter med andre er også værdifuldt. For eksempel giver rollespil social træning, fordi deltagerne spiller en rolle, som de bare kan lave om på og snakke om. Kor og ridning er også godt for piger med autisme.

»Men målet for jer som forældre skal først og fremmest være, at I forstår, hvorfor pigens gør, som hun gør. Hvad er det, som er svært, og hvad styrer hende?«

Psykolog Kirsten Callesen

Netværk med ligestillede ville være godt for forældrene, men ifølge Kirsten Callesen eksisterer de stort set ikke.

Vi var på bar bund

Camilla og Kim Wadstrup Grandt, forældre fra Slagelse, er blandt deltagerne på kurset om piger med autisme.

»Vores datter på 13 år er blevet diagnosticeret med atypisk autisme sidste år, og vi har stået på temmelig bar bund med hensyn til, hvordan vi kan hjælpe hende. Diagnosen gav svar på mange ting, og den gav os ro, så det er også først nu, at vi er klar til at søge viden. Meget af det, vi hører på kurset, kan vi genkende, blandt andet hvordan sansesforstyrrelser påvirker. Larm i klassen fylder meget for vores datter. I det hele taget kommer vi til at forstå hende bedre. Nu ved vi, at hun har brug for rum til sig selv, og vi vil begynde at lade hende være for sig selv i weekenden, hvilket vi ikke har gjort før. Hendes lærer fra

| fortsættes på næste side |

skolen er også med på kurset, og det er virkelig godt for vores datter, at vi får den samme viden«.

Med på kurset er også pædagog Lone Hansen fra Værkstedscenter Filadelfia ved Dianalund.

»Jeg arbejder til dagligt med to unge kvinder med autisme og mental retardering på henholdsvis 21 og 26 år, og jeg har haft meget brug for at forstå, hvorfor de reagerer, som de gør. Det har ikke været muligt for mig at finde særlig meget på tryk om piger med autisme. Den ene af dem spejler sig meget i en fra personalet og vil gerne være, ligesom hun er, men det er først i dag, at jeg har tænkt, at det har med hendes autisme at gøre. Der er i det hele taget mange brugbare nuancer i det, som Kirsten Callesen fortæller, og jeg synes, det er fint, at hun ønsker, vi skal se på det hele menneske«.

Mange piger med autisme

- har særinteresser, blandt andet heste/dyr og japanske mangategneserier
- udvikler angst/ depression/ perfektionisme
- udvikler spiseforstyrrelser/ selvskadende adfærd
- har tydelig grænse for stress og sårbarhed
- føler sig forkerte
- er grænseløse – har svært ved at fornemme grænser (seksualitet, samtale med andre, grineflip)
- hader at blive irettesat.

Landsforeningen overtager pigekurser

Socialstyrelsen (det tidligere Servicestyrelsen) holder ikke længere kurser om piger med autisme. Opgaven er overtaget af Landsforeningen Autisme, og på hjemmesiden www.sikon.dk/kurser informeres om det første i foreningens regi. Det holdes den 21.-22. august i København. Næste kursus om piger ventes at finde sted i Jylland i foråret 2013.

På SIKON-konferencen den 16.-17. april i Odense behandles emnet piger med autisme på tre workshops.

Vejen videre – når dit barn har autisme

Af Jeanette Ringkøbing Rothenborg og Michael Rothenborg

| Af Elisabeth Sandell |

Boganmeldelse

Jeanette og Michael har skrevet en meget personlig bog, som tager os med på en rejse, hvor mange følelser er på spil: frustration og vrede, men også stædighed, vilje og kærlighed. Det er en rejse, som alle forældre til børn med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF) vil komme ud på.

Min søn er i dag snart 23 år, og da jeg læste bogen, var jeg pludselig tilbage i tiden for hans diagnoseforløb, som startede, da han var 4 år. Der var ting, som jeg kunne nikke genkendende til, mens andre oplevelser og erfaringer var forskellige.

Forfatterne skriver ned i mindste detalje, og uden at udlevere hverken sig selv eller barnet er de hudløst ærlige om den (alt for) lange tid, som gik, inden en diagnose var givet, og et tilfredsstillende behandlingsforløb var på plads.

Men bogens styrke er, at forfatterne med udgangspunkt i denne personlige beretning lægger lag på lag af fakta og interviews med relevante fagpersoner til; bogen bliver dermed også en håndbog og et redskab til hjælp til selvhjælp.

»Vejen videre« er overskueligt opbygget med kapitler i kronologisk rækkefølge og med indskudte eksempler og fortællinger fra det virkelige liv.

Den er skrevet for forældre, som står med den første tvivl om, hvor deres barn er udviklingsmæssigt, men også forældre i et diagnoseforløb eller senere vil have gavn af bogen.

At få et barn med ASF er i sig selv en rejse, og der vil være mange veje at gå. »Vejen videre« vil være en god rejsekammerat for ikke at komme på afveje.

Bogen kan købes via boghandlerne eller | www.forlaget-pressto.dk |.

Pris: kr. 299,-
Forlag: Pressto

12-15årige får mulighed for ledsagelse

| Af Ulla Kjer, socialrådgiver |

Folketinget har vedtaget en ændring til Lov om social service. Ændringen trådte i kraft 15.3.2012 og kan få

betydning for flere af vores medlemmer. Det er vurderet, at i alt 200 børn kan få gavn af ordningen.

Ændringen udvider personkredsen til at kunne modtage ledsagelse fra de tidligere 16-18-årige til også at omfatte børn i alderen 12-15 år.

Begrundelsen for ændringen er at give børn og unge med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne mulighed for at deltage i selvvalgte aktiviteter uden for hjemmet uden altid at skulle bede forældrene om hjælp og dermed øge deres muligheder for at leve et ungdomsliv på lige fod med andre børn og unge.

Det forventes at medvirke til større inklusion i samfundet af børn og unge med nedsat funktionsevne og medvirke til større selvstændighed.

Der er ikke ændret generelt i betingelserne for at kunne modtage ledsagelse:

- Hjemmeboende børn og unge, som på grund af betydelig og varigt nedsat funktionsevne ikke kan færdes alene. Det forventes således fortsat, at en evt. familieplejer eller døgntilbud skal yde den nødvendige ledsagelse.
- Barnet eller den unge skal kunne efterspørge individuel ledsagelse uden socialpædagogisk indhold.
- Barnet eller den unge skal kunne give udtryk for (ikke nødvendigvis verbalt) et ønske om at deltage i forskellige aktiviteter og være bevidst om indholdet i aktiviteten.
- Personen må ikke være sindslidende.
- Ledsagelsen må ikke foregå i hjemmet.

Man kan læse mere i en mere uddybende artikel på vores hjemmeside under bjælken: Rådgivning.

Lassefonden og Hanne H. Rasmussen uddeler legater

Ligesom tidligere år er der mulighed for at ansøge et antal legatportioner via Landsforeningen Autisme.

Lassefonden.dk

Formålet er at yde støtte til børn og unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser og i samarbejde med Landsforeningen at udbrede kendskabet til dette livslange handicap.

Midlerne er indsamlet i forbindelse med formand Morten Carlssons 50 års fødselsdag i april 2008. Der kan søges til ferie, aflastning eller anden forsødselse af tilværelsen for børn og unge med autisme. Legatet uddeles fortrinsvis til familier med én forsørger. Der uddeles i år 15 legatportioner.

Hanne H. Rasmussen

uddeler 15 legatportioner på Hannes fødselsdag den 2. august.

Hanne H. Rasmussen har i sit testamente ønsket, at midlerne skal bruges til at lette tilværelsen for familier med børn med autisme. Legatmulighederne er derfor vidtspændende, blot formålet opfyldes.

NB! Du kan ikke søge, hvis du modtog en af de ovennævnte legatportioner i 2011.

Ansøgningsfristen for begge legater er 18. maj 2012.

De ansøgere, der bevilges et legat, vil få direkte besked i uge 23.

Send gerne ansøgninger pr. mail til legater2012@autismeforening.dk.

Fremsendelse af ansøgning pr. brev skal ske til:

Landsforeningen Autisme

Sekretariatet
Herlev Hovedgade 199
2730 Herlev

Tank penge til Landsforeningen Autisme

Få et OK benzincort til billig benzin og diesel, og støt Landsforeningen Autisme, næste gang du tanker.

Landsforeningen Autisme har fået en sponsoraftale med OK. Når du opretter et OK benzincort gennem os, støtter OK Landsforeningen Autisme med 6 øre pr. liter benzin eller diesel, du tanker på kortet. Vi får også en ekstra bonus på kr. 200,-, når du første gang har tanket 500 liter på dit OK Benzincort.

Sådan gør du:

Du kan finde bestillingsskemaet på Landsforeningens hjemmeside under »Støt Landsforeningen« eller bestille et OK benzincort

ved at kontakte Jette Bennetzen på | kontor@autismeforening.dk |.
Kortet er gratis. Hvis du allerede har et OK benzincort, kan du også tanke penge til Landsforeningen.

Det eneste, du skal gøre, er at skrive til Jette på | kontor@autismeforening.dk | og oplyse dit navn og kortnummer eller henvende dig direkte til OK på | sponsormateriale@ok.dk |. Så klarer de resten.

Nu er der kort fra tanken til handling...

OK

Hvad skal du efter STU'en?

Har du brug for et tilbud om beskyttet beskæftigelse og samværsaktiviteter, så er vi måske tilbuddet for dig?

Vores målgruppe er unge mellem ca. 18-30 år, der er moderat til normalt begavede med en Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF), herunder Aspergers syndrom eller beslægtede gennemgribende udviklingsforstyrrelser. Fælles for jer er, at I har brug for et lille miljø med stor grad af individuelt tilrettelagt beskæftigelse.

Målet med beskæftigelsen er at fastholde og udvikle dine kompetencer. Der tages udgangspunkt i dine egne interesser, behov, ressourcer og motivationsfaktorer.

- Vi har havehold med græsslåning, drivhus, pasning af have generelt og snerydning om vinteren.
- Vi har et praktisk hold med affaldssortering, pasning af pillefyr, diverse praktiske småopgaver som skift af el-pærer og indkøbs-ture.
- Vores værksteder byder bl.a. på træarbejder, kreativt værksted og lerværksted. Derudover har vi IT-værksted med opgaver som kalendere, postkort, animationsfilm, hjemmesider eller lign.
- Du kan også være med til at lave frokost til os alle.
- Vi har også et hold, der spiller musik en gang om ugen.

Vi lægger vægt på at få motion i dagligdagen, f.eks. i det lokale motionscenter, boldspil i Vejby skoles gymnastiksal eller blot en gåtur.

Vi har en friluftsdag, hvor man kan komme med ud og prøve kræfter med naturen, f.eks. klatre i træer, skyde med bue og pil og lave mad over bål.

Vi arbejder med faste strukturer, forudsigelighed og visualisering.

Vi har til huse i Vejby ved Helsingør i Nordsjælland.

Læs mere om os her

www.vejby-bb.dk

– eller kontakt os for en aftale om besøg.

Forstander Ulla Møller-Christensen

Mail: forstander@vejby-bb.dk

Telefon: 4878 3210/2247 1093

VEJBY BO
BESKÆFTIGELSE

AUTISMEFORLAGET

NYE VARER PÅ HYLDERNE I AUTISMEFORLAGET

Her kan du se et lille udvalg af nye bøger og film.
Besøg vores hjemmeside og se flere spændende nyheder

Temple Grandin

Du kan nu købe filmen om Temple Grandin med Claire Danes i hovedrollen. En historie fra det virkelige liv.

Denne Emmy®-vindende film skildrer en ung kvindes standhaftighed og beslutsomhed i sin kamp mod den isolering, autisme medfører, i en tid, hvor

tilstanden stadig var ganske ukendt. Med bl.a. Emmy®-vindende Claire Danes, Julia Ormond og David Strathairn samt Emmy®-nominerede Catherine O'Hara.

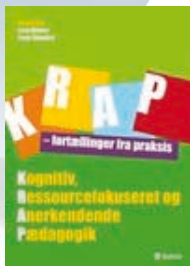

Tanker der tvinger

Hjælp til børn mellem 9 og 13 år til at håndtere tvangstanker og tvangshandlinger. Forældre og børn-serie – Psykologi for børn.

De fleste små børn har et naturligt behov for gentagelser og vaner. Vi kalder det et normalt tvangspræg, fordi det er et led i barnets udvikling. På den anden side har

vi tvangspræg, som forstyrrer barnets videre udvikling, og som er forbundet med angst. I den første del hører vi om to børn og deres tvangstanker og tvangshandlinger gennem illustrerede historier. Barnet kan læse historierne selv eller få dem læst højt. Undervejs er der forslag til samtale om emnet.

KRAP fortællinger fra praksis (opfølger)

Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik, forkortet KRAP, er et socialpædagogisk koncept, som indeholder det bedste af det, der virker.

KRAP er funderet i den anerkendende tilgang til andre mennesker og er kendetegnet ved en systematisk inddragelse af de kognitive teorier og behandlingsformer – samt ved en udpræget vægtning af det positive – dét, som virker. Konceptet hviler

desuden på en konstruktivistisk forståelse af mennesket i dets miljø.

I denne bog kan du læse om en større gruppe praktikeres arbejde med børn, unge og voksne inden for både almen- og specialpædagogiske områder, herunder folkeskole, almindelig og specialbørnehave, døgninstitutioner for børn og unge og for voksne udviklingshæmmede samt kommunal sagsbehandling.

www.autismeforlaget.dk

Rundt om kredsforeningerne i Danmark!

Se, hvad der sker i din kredsforening

bornholm>frederiksborg>fyn>autismufelagið>københavn-frederiksberg>midtvest
nordjylland>ribe>roskilde>storkøbenhavn>storstrøm>vejle>vestsjælland>viborg>østjylland

Kredsforeningen Fyn

Udslusningsmesse

Lørdag den 12. maj, kl. 10.00-16.00
**Messen afholdes på Enghaveskolen,
Roesskovsvej 125, 5200 Odense V.**

Kredsforeningen Fyn afholder i samarbejde med Enghaveskolen og Paarup Skoles Centerklasser en udslusningsmesse.

Vi vil præsentere et bredt udvalg af muligheder for uddannelse, beskæftigelse og boformer for vores unge mennesker med autisme, når de forlader grundskolen.

Sideløbende med messen vil der komme nogle mennesker og holde oplæg om relevante emner i forbindelse med overgangen til voksenlivet.

Alle er velkomne.

Kredsforeningen Kbh.-Frederiksberg

Medlemsarrangement
vedr. værgemål ved advokat Lene Diemer/CPH LEX advokater

Tirsdag den 8. maj, kl. 19.00-21.00
Kulturstationen Vanløse
Frode Jakobsens Plads 4
2720 Vanløse

Agenda ikke endeligt fastlagt, men kunne tænkes at indeholde følgende:

- Den gode sagsbehandling, og hvad kommunen kan og bør gøre ud fra lovgivningen for at planlægge overgangen fra under til over 18-årig.
- Derudover kommer aftenen til også at omhandle:
 - opholdssteder
 - botilbud, beskyttet beskæftigelse
 - STU inkl. rettigheder og klageadgange i den forbindelse.

På generalforsamlingen den 1. marts 2012 blev der valgt 2 nye medlemmer til bestyrelsen, Jette Thisted Simonsen og Heidi Johanson, da to meget energiske og initiativrige bestyrelsesmedlemmer, Birthe Gunhild Friis og Alice Seldal, ønskede at træde ud og i stedet deltagte i Kredsforeningens aktiviteter som menige medlemmer.

Kredsforeningen havde sidste år mange gode tilbud, men nogle arrangementer måtte aflyses på grund af manglende tilmeldinger.

Vi ser dog »vidensdelingen« mellem medlemmerne i lokalområdet som en af kredsforeningens opgaver, og vi bestræber os derfor på også i fremtiden at fremme møder i »netværksgrupper« ved siden af arrangementer i form af foredrag og kurser.

Det forudsætter dog muligheden for direkte kommunikation med kredsens medlemmer, gerne i form af e-mail og foreningens nyhedsbrev. Vi vil derfor i den kommende tid prøve at opdatere medlemsoplysningerne, specielt med henblik på e-mail-adresserne.

Samtidig opfordrer vi alle medlemmer i Kredsforeningen Storstrøm til at tilmelde sig nyhedsbrevet på Landsforeningens hjem-

meside: Ved siden af nyhederne sendt ud af Landsforeningen vil man således også modtage kredsforeningens beskeder om arrangementer og andet.

**At leve med
Autisme Spektrum Forstyrrelse (ASF)
v/Trine Uhrskov, Teit Bang Heerup
og Tobias Ussing**

**Torsdag den 24. maj, kl. 18.00
i Festsalen på Psykiatrihospitalet
Vordingborg (Oringe), Færggårdsvej 15**

Stud. jur. Teit Bang Heerup og datamatiker Tobias Ussing har begge en diagnose på autismspektret, men de giver to meget forskellige svar på, hvordan det er at leve med den. Trine Uhrskov, Sopra, der har været vejleder for Teit og Tobias, vil fortælle både »indefra« og »udefra« om emnet.

**Tilmelding til Henrik Larsen senest 10. maj
på | svinget38@mail1.stofanet.dk |.**

Husk at skrive navn, adresse, telefonnummer i tilfælde af aflysning ved sygdom eller lignende.

Ved mødet vil der blive serveret sandwich. Prisen vil være 20,- kr. for medlemmer og 50,- kr. for ikke-medlemmer.

Temadag/aften

Juni

Foredragsaften med en voksen med ASF diagnose, som fortæller om Autisme Spektrum Forstyrrelser med insider viden. Nærmere information bringes senere her i bladet og på vores hjemmeside.

Autisme for begyndere

Weekendkursus den 25.-26. august

Autisme for begyndere, nydiagnostiserede familier, bedsteforældre og andre pårørende/netværkspersoner. Nærmere information bringes senere her i bladet.

Medicin og/eller misbrug?

Temadag/aften i september

Nærmere information bringes senere her i bladet.

50-års jubilæum – politikerpanel

Oktober og november

Temadag med politikerpanel om aktuelle emner. Nærmere information bringes senere her i bladet.

Hvordan ser verden ud fra den anden side?

Temaften i januar 2013

Nærmere information bringes senere her i bladet.

Giv en hånd

Vi vil gerne benytte lejligheden til også her at appellere til medlemmer og pårørende om at kontakte os, hvis I gerne vil give en håndsrækning en gang imellem.

Det kan fx være praktisk hjælp ved arrangementer eller mere faste små opgaver/arbejdsområder, som kan være bestyrelsen og medlemmerne til hjælp. Kontakt os på | kredsforening@live.dk | eller tlf. 60 69 37 80.

Mailadresser

Bestyrelsen appellerer til alle vores medlemmer om at oplyse mailadresse og ændringer af mailadresser, så vi kan spare både penge og tid til fordel for medlemmerne og deres pårørende.

Kredsforeningen Viborg tilbyder et kursus for forældre til børn og unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelser (Autisme Spektrum Forstyrrelser)

En gennemgribende udviklingsforstyrrelse – også kaldet Autisme Spektrum Forstyrrelser – er en tilstand, som på alle måder griber ind i et barn eller ungt menneskes tilværelse. At have en sådan diagnose påvirker omgangen med andre mennesker, kommunikation og den mentale repræsentation og har desuden indvirkning på hele familien.

Det er derfor vigtigt at have både viden om og forståelse for disse handicaps og have brugbare metoder til at håndtere de daglige situationer med disse børn og unge.

Hensigten med kurset er at få viden, forståelse og redskaber, så man som forældre kan håndtere dagligdagen og være til støtte og opmuntring for sit barn. Et vigtigt element i kurset er desuden at sætte et positivt og anerkendende fokus på menneskers ressourcer – og samtidig erkende, at der også kan være tale om særlige udfordringer og behov i de menneskelige grundvilkår.

Et andet vigtigt element er det kognitive afsæt – altså at tænkningen er central, og at forandringer ofte involverer både forældrenes måde at tænke om en situation på samt tænkningen hos det pågældende barn eller unge menneske.

Kursusdage

Onsdag den 22. august:

Gennemgribende udviklingsforstyrrelser (forkortet GUF)

Torsdag den 13. september:

Introduktion til KRAP

Tirsdag den 9. oktober:

Anerkendelse og ressourcefokusering

Kursussted:

Uddannelsescenter Hilltop

KRAP er teoretisk og metodisk forankret i de kognitive behandlingsformer og i det ressource-fokuserede menneske- og behandlingssyn.

Du kan læse mere om kurset på kredsforeningens hjemmeside

| www.autismeogaspergersyndrom.dk |

Kontakt Landsforeningen Autisme

Landsforeningen Autismes sekretariat

Herlev Hovedgade 199, 2730 Herlev
Tlf. 70 25 30 65
Fax 70 25 30 70
kontor@autismeforening.dk
www.autismeforening.dk

Åbningstider

Mandag, torsdag og fredag kl. 9-12
samt tirsdag kl. 16-19. Onsdag lukket.

Formand Morten Carlsson:

Tlf. 70 20 40 82 (kun tirsdag kl. 16-19)
formand@autismeforening.dk
Arbejdsområder: ledelse, policy, redak-
tør medlemsblad, næstformand i DH og
formand for Ejendomsfonden

Økonomimedarbejder

Lisbeth Haagen:

Tlf. 70 20 40 83
bogholder@autismeforening.dk
Arbejdsområder: budget/regnskab,
økonomistyring, personale-
administration

Projektleder Lise Schmidt-Nielsen:

Tlf. 70 20 40 92
lise@autismeforening.dk
Arbejdsområder: projektleder, koordine-
ring i forhold til kredsforeningerne,
forretningsudvikling og fundraising

Sekretariatsmedarbejder

Jette Bennetzen:

Tlf. 70 25 30 65
kontor@autismeforening.dk
Arbejdsområder: medlems håndtering
og webmaster

Socialrådgiver Ulla Kjer:

Tlf. 70 25 30 68
social@autismeforening.dk
Arbejdsområder: rådgivning, vejledning,
artikler og foredrag

Kursuskonsulent Rebecca Rant:

Tlf. 70 20 40 62
kursus@autismeforening.dk
Arbejdsområder: fagligt indhold på
SIKON's kurser og konference

Sekretariatsleder Lars Grønlund:

Næstformand i Landsforeningen
Autisme
Tlf. 30 53 34 52
l-g@autismeforening.dk
Arbejdsområder: IT, administration og
SIKON konferenceseekretariat

Hovedbestyrelsen

Formand:
Morten Carlsson..... Tlf. 70 20 40 82

Næstformænd:

Lars Grønlund..... Tlf. 30 53 34 52
Heidi Pernille
Thamestrup..... Tlf. 26 20 16 58

Medlemmer:

Aage Sinkbæk..... Tlf. 29 72 66 20
Allan Jensen..... Tlf. 44 95 80 72
Bernd Weibæk..... Tlf. 98 38 94 62
Else Worm Jørgensen..... Tlf. 29 88 87 98
Kari Overhalden..... Tlf. 23 69 69 83
Kim Hansen..... Tlf. 56 48 08 89
Rikke Simonsen..... Tlf. 61 33 13 30
Tine Heerup..... Tlf. 33 11 46 71

Kredsforeningerne Kredsforeningen Bornholm

Formand:
Karin Jaque..... Tlf. 56 96 42 48
E-mail: karin@jaque.dk
AS-repr.:
Zita Thorsen..... Tlf. 30 61 07 57

Kredsforeningen Fyn

Formand:
Else Worm Jørgensen..... Tlf. 29 88 87 98
E-mail: elseworm@sol.dk

Autismufelagið

Kredsforeningen Færøerne
Formand:
Jørmund Foldbo..... Tlf. +298 50 90 31

Kredsforeningen København/Frederiksberg

Formand:
Tine Heerup..... Tlf. 33 11 46 71
E-mail: tine.heerup@gmail.com

Kredsforeningen MidtVest

Formand:
Søren Dalgaard..... Tlf. 53 11 31 45
E-mail: spd54@youmail.dk

Kredsforeningen Nordjylland

Formand:
Jørn Poulsen..... Tlf. 98 15 32 42
Kontakt telefon:..... Tlf. 30 25 29 10

Kredsforeningen Nordsjælland

Formand:
Anne Lorenzen..... Tlf. 51 21 69 09
E-mail: til.formand@gmail.com
Sekretær og medlemskontakt:
Allan Jensen..... Tlf. 44 95 80 72

(AS-repr. = Aspergerrepræsentant i kredsforeningen)

Kredsforeningen Ribe

Kontaktperson:
Hanne Kristensen..... Tlf. 75 45 19 04
E-mail: h.c.kristensen@youmail.dk

Kredsforeningen Roskilde

Formand:
Uffe Mohrsen..... Tlf. 43 90 19 56
E-mail: gul-mohrsen@mail.dk
AS-repr.:
Kirsten Riel..... Tlf. 43 69 26 36

Kredsforeningen Storkøbenhavn

Formand:
Guri Spieghauer
E-mail: guspi@xline.dk

Kredsforeningen Storstrøm

Formand:
Jette Thisted Simonsen
E-mail: jts@jettesimonsen.dk

Kredsforeningen Sønderjylland

Formand:
Hanne Schøn..... Tlf. 60 69 37 80
E-mail: kredsforening@live.dk
AS-repr.:
Bettina Østergaard..... Tlf. 41 59 99 71

Kredsforeningen Vejle

Formand:
Inge Frisgård..... Tlf. 75 83 43 85
Email: inge@frisgaard.com

Kredsforeningen Vestsjælland

Formand:
Helle Stærk Hansen
E-mail: hsh@fvst.dk

Kredsforeningen Viborg

Formand:
Peter K. Nielsen..... Tlf. 20 74 66 08
E-mail: peter@pedersdal.dk
AS-repr.:
Birgit Flæng Jørgensen..... Tlf. 97 52 85 84

Kredsforeningen Østjylland

Formand:
Marianne Banner..... Tlf. 50 43 83 61
E-mail: marianne_banner@yahoo.dk
AS-repr.:
Elsebeth Pii Svane..... Tlf. 86 21 06 06

Samarbejdsorganisation Aspergerforeningen

Formand:
Aage Sinkbæk..... Tlf. 29 72 66 20
E-mail: a.sinkbaek@mail.dk

Denne måneds bagside-skrivent er Jeanette Ringkøbing, 41 år, mor til Markus på 10, der har infantil autisme, og småbrødrene Noah på 7 og Linus på 3, kommunikationschef i Center for Familieudvikling og gift med Michael Rothenborg.

Bagsidetanker

Vejen videre...

Et brev med en stor, gul, håndtegnet sol på forsiden møvede sig ind gennem vores brevsprække. Det kom på det helt rigtige tidspunkt.

Dér, hvor vi var allermost sårbare; hvor det langsomt var ved at gå op for os, at vores 3-årige søn Markus havde autisme. Så de varme ord i brevet faldt på et koldt sted:

»Hvis der var brand i børnehaven, ville Markus være det første barn, jeg ville redde ud...«, skrev Markus' yndlingspædagog i brevet.

Der var altså andre end os, der kunne elske ham. Trods alt. Men ikke nok med det: Brevet havde ikke kun noget til hjertet, men også til hjernen:

»Jeg tror, at hvis Markus i sin opvækst bliver mødt af personer, som vil ham, og som virkelig vil hjælpe ham, kan han komme meget langt«.

Den tilgang til Markus – og til os – var der en del fagfolk, der kunne lære noget af, opdagede vi i de år.

For selv om de fleste pædagoger og psykologer var rigtig søde, empatiske og i stand til også at se positive – og mere nuancerede – sider af vores dreng, stødte vi bestemt også ind i dem, der havde svært ved det.

Som psykologen på Børne-klinikken, der ved det, vi havde fået oplyst bare ville være en indledende samtale, efter tyve minutter konstaterede, at Markus

nok havde autisme. Da vi mødte hende i venteværelset, indledte hun med at sige til Markus »Du siger ikke så meget, hva'?« Og så kom konklusionen så, efter at hun havde kigget på ham fra fugleperspektiv i tyve minutter.

Hun havde tilsyneladende ikke tænkt over, at det ville være et chok for os. Og hun trumfede lige, da vi skulle gå, med at minde os om, at hans lillebror Noah – der var fem uger gammel – havde forhøjet risiko for også at have autisme.

Siden fandt vi ud af, at også andre forældre havde haft dårlige oplevelser på samme klinik – og med andre fagfolk. Og at der i det hele taget var behov for en bog, hvor autismen og hele rammen omkring familiens nye liv blev beskrevet fra forældrenes – og børnenes – side.

Andre forældre savnede ligesom vi en bog, hvor de ofte rigide beskrivelser af handicapet kunne nuanceres. Og hvor man kunne finde råd om alt fra møder med fagfolk og ens rettigheder over børnehave-, skole- og uddannelsesvalg til håndtering af sorg, parforhold og søskendeforhold.

Her næsten otte år efter, at vi modtog brevet med solen og de søde ord, har vi endelig fået energi og mulighed for at skrive og udgive bogen. Vi har blandet vores og andre forældres erfaringer med interviews med nogle af de fremmeste forskere og eksper-

ter i ind- og udland, blandt andre Lorna Wing, Uta Frith, Simon Baron-Cohen og Jannik Beyer. Og så har vi talt med nogle af dem, det hele handler om – børn, unge og voksne med autisme.

Vi har kaldt den »Vejen videre – når dit barn har autisme«. Fagfolk må meget gerne læse med, men vi håber især, at den kan hjælpe andre forældre videre. Specielt dem, hvis barn ikke er så heldig at have en yndlingspædagog, der sender breve med store gule sole på.